

Скоригований коефіцієнт захворюваності і 95 % довірчі інтервали були оцінені після отримання первинної вакцинації для гострого інфаркту міокарда (ГІМ), емболії легеневої артерії (ТЕЛА), імунної тромбоцитопенії (ІТП), дисемінованого внутрішньосудинного згортання (ДВЗ-синдрому); та після бустерної вакцинації моновалентною вакциною для ГІМ, ТЕЛА, ІТП, паралічу Белла (ПБ) та міокардиту / перикардиту (Myo/Peri).

У результаті дослідження не було виявлено підвищеного ризику розвитку ГІМ, ІТП, ДВЗ-синдрому, ПБ та Myo/Peri, а також не було доказів зростання ризиків розвитку ТЕЛА після отримання первинної вакцинації мРНК-вакциною проти COVID-19 або бустерної вакцинації.

Результати цього дослідження підтверджують сприятливий профіль безпеки мРНК-вакцин проти COVID-19, які вводять людям похилого віку в США.

Джерело: doi.org/10.1016

3. Вакцинація проти COVID-19 не впливає на частоту виникнення менструальних порушень та постменструальних кровотеч

Метою нещодавно проведеного дослідження було оцінити ризики будь-яких порушень менструального циклу та виникнення кровотечі після вакцинації проти SARS-CoV-2 у жінок,

які перебувають у пременопаузі або постменопаузі.

У дослідженні взяли участь 2 946 448 шведських жінок у віці 12 – 74 років. Вагітні жінки, жінки, які проживають у будинках для людей похилого віку, та жінки з історією будь-яких порушень менструацій або кровотечі, раку молочної залози, раку жіночих статевих органів або які пройшли гістеректомію в період із 1 січня 2015 року по 26 грудня 2020 року.

Одну дозу вакцини проти COVID-19 отримали принаймні 87,6 % жінок, а 64,0 % жінок отримали три дози вакцини до закінчення дослідження.

Найбільший ризик кровотечі у жінок, які перебувають у менопаузі, спостерігався після третьої дози, у період від одного до семи днів (коефіцієнт ризику 1,28 та у період 8–90 днів – 1,25).

Не було виявлено доказів підвищеного ризику порушень менструального циклу або виникнення кровотечі в когорті з майже трьох мільйонів жінок, які отримали вакцинацію проти SARS-CoV-2.

Виникнення постменопаузальної кровотечі мало слабкий зв'язок із вакцинацією, але із закономірністю, яка не перевищує очікувань для гіпотетичного причинно-наслідкового зв'язку між вакцинами та постменопаузною кровотечею.

Джерело: www.bmj.com

«Гарячі» запитання

При підготовці до використання мРНК-вакцини від Pfizer не був уведений увесь об'єм розчинника. Чи можна використовувати вакцину?

Якщо під час відновлення мРНК-вакцини від Pfizer із флакона стався витік розчинника або не весь необхідний об'єм розчинника було введено, можна використовувати вакцину, якщо у флакон введена більша частина розчинника.

Якщо немає впевненості щодо того, яку кількість розчинника ви ввели, то можна використовувати вакцину, якщо можна набрати принаймні 4 дози вакцини.

Переконайтеся, що був дотриманий інфекційний контроль.

Як вакцина взаємодіє з іншими ліками? Чи потрібно припинити прийом інших препаратів, щоб зробити щеплення проти COVID-19?

Ні, у більшості випадків прийом ліків не слід припиняти до щеплення. Є кілька ситуацій, у яких можна порадити або відкласти вакцинацію, або відкласти прийом певного препарату:

- Деяким людям, які приймають препарати для розрідження крові (антикоагулянти), можна порадити відкласти вакцинацію, якщо існує високий ризик кровотечі після введення вакцини. Більшість людей, які приймають стабільну дозу препарату для розрідження крові, зможуть отримати вакцину без будь-яких змін у схемі прийому ліків.
- Люди, які приймають імуносупресанти, включаючи

хіміотерапію, повинні обговорити найкращий час вакцинації зі своїм лікарем.

Люди, які приймають інші ліки, повинні продовжувати їх регулярний прийом без перерви на час вакцинації.

Чи можна вакцинуватися проти COVID-19 тому, хто отримував лікування від COVID-19?

Якщо людина перехворіла на COVID-19, їй **усе одно слід пройти вакцинацію проти COVID-19**. Противірусні препарати, зокрема нірматрелвір / ритонавір (паксловід), ремдесивір, молнупіравір, не впливають на відповідь на вакцини проти COVID-19, як і противірусні препарати від інших інфекцій. Це пов'язано з тим, що доступні зараз вакцини проти COVID-19 не є живими вакцинами.

Чи рекомендуються вакцини від COVID-19 для постконтактної профілактики захворювання?

Вакцини проти COVID-19 не рекомендуються для постконтактної профілактики. Слід розуміти, що вакцинація має на меті допомогти запобігти важкому перебігу COVID-19.

Відповідає консультант з експертної підтримки вакцинації проти COVID-19 спільного зі Світовим банком проекту МОЗ України, голова Національної технічної групи експертів з питань імунопрофілактики **Федір ЛАПІЙ**

■ Світова практика

Європейський центр контролю та профілактики хвороб – ECDC

Відповідно до опублікованих ECDC 22 червня 2023 року даних станом на 24 тиждень поточного року перший бустер серед людей віком 60 років і старших отримали 84,9 % жителів європейських країн (діапазон для країни: 13,3–100,0 %), а другий бустер – 35,6 % (діапазон для країни: 0,4–87,0 %).

Джерело: covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu

Цільова група	Індикатор	Охоплення (%)	Діапазон країни (%)	Кількість країн
Загальне населення	Принаймні одна доза вакцини	75,6	30,5 – 95,0	30
Загальне населення	Первинна вакцинація	73,0	30,1 – 86,5	30
Загальне населення	Перший бустер	54,8	9,2 – 75,8	30
Загальне населення	Другий бустер	14,3	0,2 – 33,7	30
18+	Принаймні одна доза вакцини	84,8	36,3 – 100,0	30
18+	Первинна вакцинація	82,4	35,8 – 96,5	30
18+	Перший бустер	65,5	11,3 – 87,1	30
18+	Другий бустер	17,5	0,2 – 42,0	30
<18 років	Принаймні одна доза вакцини	26,7	2,4 – 59,0	30
<18 років	Первинна вакцинація	24,2	2,3 – 50,1	30
<18 років	Перший бустер	1,8	0,2 – 20,5	29
60+	Принаймні одна доза вакцини	92,4	38,9 – 100,0	30
60+	Первинна вакцинація	91,2	38,5 – 100,0	30
60+	Перший бустер	84,9	13,3 – 100,0	30
60+	Другий бустер	35,6	0,4 – 87,0	30
Медичні працівники	Принаймні одна доза вакцини	95,3	29,4 – 100,0	16
Медичні працівники	Первинна вакцинація	90,4	29,0 – 100,0	16
Медичні працівники	Перший бустер	67,0	6,0 – 100,0	14
Медичні працівники	Другий бустер	11,9	1,1 – 49,6	13

■ КМУ / МОЗ України

Кабінет Міністрів України розпорядженням від 1 червня 2023 року № 562-р хвалив Стратегію розвитку імунoproфілактики та захисту населення від інфекційних хвороб, яким можна запобігти шляхом проведення імунoproфілактики, на період до 2030 року та затвердив операційний план її реалізації у 2023 – 2025 роках.

Джерело: www.kmu.gov.ua

Карантин в Україні скасовано

Рішенням Уряду України з 1 липня цього року завершується дія карантину та режиму надзвичайної ситуації у зв'язку з пандемією COVID-19. Медична система нашої країни гідно пройшла це випробування, і українські медики – справжні герої! У найтемніші часи, коли світ ще не знав, наскільки небезпечний COVID-19, коли не було вакцини та змоги убезпечитись від тяжких наслідків хвороби, медики продовжували працювати і рятувати життя.

Однак коронавірус залишається з нами, і його сезонна активність може загрожувати черговим осіннім спалахом. У групі ризику залишаються старші за 60 років люди та особи із супутніми захворюваннями, а також вагітні. Вакцинацію треба продовжувати, щоб поновити захист і мати сформований імунітет та не піддавати себе зайвим ризикам. Їх у нас зараз і без того немало.

■ Nota bene

- Рекомендуємо скористатись можливістю **отримати безоплатний доступ** для українських лікарів до платформи **UpToDate** – провідного глобального клінічного ресурсу доказової медицини.

Для цього слід зареєструватися за посиланням: uptodate.phc.org.ua

Детальніше про механізм реєстрації – на сайті Центру громадського здоров'я: phc.org.ua/uptodate

- **Професійний курс із безпеки вакцин для медичних працівників** українською мовою від офісу ВООЗ в Україні. Курс знайомить із основами фармаконагляду за вакцинами і буде корисним для молодших медичних працівників, акушерів, фахівців громадського здоров'я, фармацевтів, лікарів, спеціалістів програми імунізації та комунікаційників з питань безпеки вакцин.

Записатись на безкоштовний курс можна тут: openwho.org/courses

- **Радимо ознайомитись із додатковими корисними джерелами** достовірної інформації про COVID-19 та вакцинацію.

1. Все про вакцинацію від COVID-19 в Україні: vaccination.covid19.gov.ua
2. Брошура для медиків «Як розмовляти з пацієнтами про COVID-19» – у каталозі діджитал- та друкованих матеріалів «Спільнотека» від ЮНІСЕФ spilnoteka.org
3. Актуальний перелік пунктів та центрів вакцинації проти COVID-19 – за посиланням: list.covid19.gov.ua
4. Національний портал з імунізації: vaccine.org.ua

Маєте запитання за темою COVID-19 та вакцинації чи пропозиції щодо наповнення дайджесту – переходьте за QR-кодом і пишть нам, будемо вдячні за зворотний зв'язок, що допоможе зробити ще кориснішу підбірку в наступних випусках.

Усі випуски дайджесту – за посиланням через QR-код

